

Evangelium enligt... Pinocchio!

Som nyinflyttad boråsare lade jag snart märke till en intressant detalj hos mina nya vänner. Jag är född i Värmland, men har också bott i Dalarna, Norrbotten, Gästrikland, Östergötland, Småland och Närke. Aldrig har jag någon annanstans mött människor med så starka känslor till sina statyer som de jag funnit hos västgötarna! Den första debatt jag kom i kontakt med handlade om en stackars knallestaty som jagades runt i stadens alla gathörn. Den skulle flyttas, av något okänt skäl och till boråsarnas stora förtret. Därefter var det en annan staty som skulle ner i Viskan. Sedan kom Pinocchio. Boråsarnas känslor för Pinocchio liknar inte så lite al-Qaidas känslor för Lars Vilks rondellhund. Det senaste bidraget till debatten har varit någon slags gul krumelur vid Stora Torget, som barnen tydligen uppfattat vara en slags rutschbana.

- Vad har Pinocchio med oss att göra?, undrade en arg insändare i den lokala tidningen. Och nu ska jag tala om det. I slutet av 1800-talet skrev Carlo Collodi berättelsen om Pinocchio. Hans berättelse är en saga, men ändå något mer än en saga. Den är nämligen också en allegori, tänkt som en kommentar till det samhälle Collodi levde i. En slags samhällskritik. Sagan börjar med den fattige dockmakaren Gepetto. Gepetto längtar efter en son. I sin längtan skapar han en docka som får liv. Den fattige dockmakaren älskar sin "son". Pinocchio lever, men är ändå bara en docka. För att Pinocchio ska få lära sig att bli människa säljer Gepetto sin rock för att köpa en ABC bok åt Pinocchio och för att låta honom gå i skola. Men Pinocchio är inget lydigt barn. Han säljer sin bok och går på dockteater. På teatern tas han till fånga och mister nästan sitt liv under den onde teaterdirektören. Men trots Pinocchios otacksamhet och olydnad är han alltid välkommen hem igen till sin far, som aldrig tycks kunna sluta att älska honom. Till sin hjälp har Pinocchio fått en talande syrsa, ett samvete. I Collodis bok (till skillnad från Disneys version) slår Pinocchio ihjäl sitt samvete. Han vill bli en riktig

människa, en pojke som sina vänner, men vet inte hur det ska gå till. Pinocchio frestas och blir lurad. Han ger sig av till en ö, som liknar ett stort nöjesfält. Där ska han äntligen bli lycklig. Men det visar sig att både han och hans vänner istället förvandlas till åsnor. En dag när Pinocchio ser sig i spegeln har alltså öronen börjat växa... Så småningom kastas Pinocchio i havet där han sväljs av en stor valfisk. I valfiskens buk möter han Gepetto, som gett sig iväg för att söka sin son, och som också svalts av denna stora fisk. Där nere i djupet försonas Pinocchio och Gepetto med varandra. Så småningom kastas de upp på land och befrias. Sagan avslutas med upptäckten att Pinocchio nu inte längre är en docka av trä. Han har blivit en riktig människa. Försoningen med fadern och kärleken i hans hjärta har gjort honom verklig.

- Vad har Pinocchio med oss att göra?, undrade en arg insändare i den lokala tidningen. Och nu ska jag tala om det.

- Vad har Pinocchio med oss att göra? Berättelsen om Pinocchio handlar om två saker: Vår längtan att bli verkliga människor och vårt förvirrade sökande efter hur det ska gå till. Det har med oss att göra. För mig handlar berättelsen om ett samhälle som glömt det viktigaste. Den handlar om ett folk som vänt sin Skapare ryggen för att istället söka sitt förverkligande i pengar, i saker och ting och i njutning. Salomo, som på sin tid drev den linjen till det yttersta, genomsådar sitt eget sökande som ett "jagande efter vind", Pred 2:3-11. Den vägen leder alltså inte hem. Istället för att bli förverkligade blir vi förvirrade och förrirade. Visst har Pinocchio med oss att göra. Sagan om Pinocchio handlar om vår längtan, om vår vilshenhet, om vår tomhet och om vårt sökande. Men också om väckelsens väg tillbaka hem igen. Så... ska det någonsin stå en Pinocchiostaty i centrala Borås ska jag nog då och då ta ett extra varv i den där rondellen för att bedja om att denna stad inte bara ska söka sin tillfredsställelse och sitt förverkligande i affärsliv, nöjen och njutning, utan tillslut också söka sig tillbaka till sin Fader, hem igen, för att försonas med Livets skapare.

Micael Nilsson